

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ד"ט 55539-11-18

26 יולי 2022

לפני:

כב' השופט אלעד שביון

נציג ציבור (עובדים) מר משה בן דוד

נציג ציבור (מעסיקים) מר אבי אילון

התובעת:

לשכת המסחר תל אביב

ע"י ב"כ עו"ד דוד בכור

-

הנתבעת:

בוטיק קרמיק בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד אוראל הרשקוביץ

פסק דין

בפנינו תביעת התובעת מהנתבעת לתשלום דמי טיפול ארגוני - מקצועי.

רקע כללי ועיקר טענות הצדדים:

1. התובעת הינה ארגון מעסיקים שהינו צד להסכם קיבוצי בענפי היבוא, היצוא, המסחר והשירותים (להלן - ההסכם קיבוצי).

2. בתאריך 25.11.18 הגישה התובעת תביעה כנגד הנתבעת במסגרתה עתרה לחייב אותה בדמי טיפול ארגוני-מקצועי בסך 16,800 ₪ בצירוף מע"מ עבור השנים 2017-2011.

3. בתאריך 16.5.19 התקיים דיון קדם משפט בפני כב' הרשמת סימה קרמר, הצדדים הגישו תצהירי עדות ראשית ובתאריך 13.4.21 התקיים דיון הוכחות במסגרתו נחקרו נציג התובעת, מר ירון חתם (להלן - **מר חתם**) ונציג הנתבעת, מר אסף סרוסי (להלן - **מר סרוסי**).

התובעת הגישה סיכומיה ביום 3.6.21 במסגרתם צורף מסמך שלא הוגש קודם לכן במסגרת ההליכים. לאחר הגשת בקשה מטעם הנתבעת למחיקת סיכומי התובעת ולחילופין להוצאת המסמך מתיק ביה"ד ותגובה מטעם התובעת, הוחלט לקבל את הבקשה כך שהמסמך הוצא מתיק ביה"ד. בתאריך 8.3.22 הוגשו סיכומי הנתבעת.

4. **עיקר טענת התובעת:** א. הלכה היא כי לאור הוראות צו ההרחבה שהרחיב את הוראותיו של ההסכם הקיבוצי, הוא יחול על המעסיקים הבאים ועובדיהם, אם יתקיימו לגבי המעסיק מספר תנאים מצטברים: א. לא חל על העובד ומעסיקו הסכם קיבוצי. ב. המעסיק פועל באחד מהתחומים הבאים: יבוא, יצוא, מסחר, שירותים. ג. המעסיק פועל באיזה מן הענפים המפורטים בנספח 1 להסכם הקיבוצי.

הסעיפים הרלבנטיים לעיסוקה של הנתבעת הינם: 5. אינסטלציה סניטרית. 47. חומרי בניין. 62. טפטים. 102. מתכת מוצרים. 137. עץ - מוצרים. 142. פורמאיקה. 155. פרזול. 197. קרמיקה - חומרי גלם. 208. שיש. 236. תכנון הנדסי ופרויקטים.

ב. הנתבעת הינה חברה הפועלת בענף היבוא ומפעילה בית עסק העוסק במסחר סיטונאי, יבוא ושירותים של מוצרי פרזול, אביזרים לאמבטיה, ברזל, מרצפות וקרמיקה. לכל אורך ההליך המשפטי הנתבעת לא סתרה את האמור ולא העלתה כל טענה בנדון.

ג. מאתר האינטרנט של הנתבעת ומדף הפייסבוק שלה עולה, כי היא עוסקת בייבוא ובמסחר סיטונאי. בהתאם להצהרות הנתבעת ולנתונים שהוצגו בהליך, הנתבעת מוכרת את מרכולתה ללקוחות מסחריים ולכן מדובר במכירה סיטונאית.

ד. הנתבעת עוסקת במתן שירותים.

ה. לענין טענת הנתבעת בענין אי גביית דמי טיפול ממעסיקים המעסיקים 5 עובדים ופחות מכך ציינה התובעת, כי מדובר בנוהל פנימי שאינו עולה עם הוראות החוק שאינן מגבילות את גביית דמי הטיפול למספר עובדים מינימלי. נוהל זה בוטל.

ו. טענת הנתבעת לפיה אין גבייה של דמי טיפול מבעלי מניות לא גובתה בכל מסמך.

ז. לענין שיעור דמי הטיפול ציינה התובעת, כי השיעור נקבע בהתאם למועד התשלום.

5. **עיקר טענות הנתבעת:** א. התובעת לא צרפה בדל של ראיה שיש בו כדי להוכיח את תחום עיסוקה של הנתבעת. נציגי התובעת לא ביקרו אצל הנתבעת.

ב. התובעת נמנעה מלזמן לעדות את ר"ח הנתבעת כמו גם לבקש ממנה מסמכים שלטענתה יש בהם כדי להוכיח כביכול את תחולת צו ההרחבה על הנתבעת. יתרה מכך, התובעת נמנעה מלחקור את הנתבעת על אופן עיסוקה, מי הם לקוחותיה, מהיכן היא קונה את מוצריה, באיזה היקף הם נמכרים ולאיזה לקוחות.

ג. העדויות שצרפה התובעת לתצהירה הינן עדויות מפי השמועה (מאגרי מידע ואתר אינטרנט). מר סרוסי הבהיר בעדותו, כי פרסום התוכן במרשתת נעשה באמצעות אוטוסורסינג והמידע במאגר המידע BDI לא פורסם על דעת הנתבעת ומדובר במידע שגוי ובלתי נכון. מכל מקום אין במידע האמור כדי להצביע על עיסוק הנתבעת ובוודאי שלא על עיקר עיסוקה ו/או עיקר לקוחותיה.

ד. הנתבעת אינה עוסקת ביבוא, מתן שירותים או מסחר בסיטונאות. הנתבעת מוכרת מוצרים לצרכנים לצריכה פרטית (לקוחות קצה) ועל כן אין המדובר בסיטונאות.

ה. התובעת לא מילאה את חובתה לפנייה מוקדמת לנתבעת.

ו. התובעת אינה גובה דמי טיפול ארגוני מעסקים קטנים דוגמת הנתבעת.

ז. סכום התביעה אינו מבוסס דיו ושגוי.

ח. כתב התביעה הוגש בשיהוי ניכר באופן המהווה שימוש בזכות שלא כדין ואשר פגע בציפייה הלגיטימית של הנתבעת שלא להיתבע.

דין והכרעה:

6. תקנה 1 לתקנות הסכמים קיבוציים (תשלום דמי טיפול ארגוני - מקצועי לארגון מעבידים), התשל"ז-1977 (להלן - התקנות) קובעת כדלקמן:

"(א) מעסיק שחל עליו צו הרחבה של הסכם קיבוצי כללי המסדיר את שכר העבודה למעט תוספת יוקר או שכר מינימום, ישלם לארגון המעבידים שהוא צד להסכם הקיבוצי דמי טיפול ארגוני-מקצועי (להלן - דמי טיפול) כאמור בתקנה 2.

(ב) מעסיק שתקנת משנה (א) לא חלה עליו וחל עליו צו הרחבה של הסכם קיבוצי כללי בדבר תוספת יוקר או שכר מינימום, ומפעלו עוסק בענף שקיים בו צו הרחבה של הסכם קיבוצי כללי ענפי - ישלם דמי טיפול לארגון המעבידים שהוא צד לאותו הסכם קיבוצי כללי ענפי, ובלבד שאותו ארגון מעבידים הוא גם צד להסכם הקיבוצי הכללי בדבר תוספת יוקר או שכר מינימום שהורחב כאמור".

7. כמפורט בהרחבה בתיק ע"ע (ארצי) 2580-03-11 **דורון נגר - ליטוס מחשבים בע"מ** (1.3.15) (להלן - פס"ד **ליטוס מחשבים**), לשכת המסחר וההסתדרות חתמו בשנת 1977 על הסכם קיבוצי כללי, אשר תוקן מעת לעת. "ההסכם הענפי קבע את תנאי העבודה של העובדים אצל המעסיקים עליהם הוא חל. סעיף א' (1) להסכם הענפי קבע על איזה מהמעסיקים יחול ההסכם הענפי, וכך נקבע בו: "הסכם קיבוצי כללי זה יחול על: (1) על כל המעסיקים בענפי היבוא ו/או הסיטונות ו/או השירותים ו/או חברות הייצוא הכלליות ו/או סוכני סחר חוץ המפורטים ברשימת הענפים שבנספח 1 המצורף להסכם זה, החברים בלשכת המסחר בעת חתימת ההסכם או שיעשו לחברים תוך תקופת ההסכם ולמעט אלה שחל עליהם הסכם קיבוצי מיוחד. ... כעולה מהוראת סעיף א' (1) להסכם הענפי, מבחינת המעבידים, צריכים להתקיים מספר תנאים מצטברים על מנת שההסכם הענפי יחול עליהם ואלה הם (לאו דווקא לפי הסדר): א. חברות בלשכת המסחר; ב. פעולה באיזה מהתחומים [1] הכלכליים הבאים (לאו דווקא לפי סדר): יבוא, יצוא כללי, סוכני סחר חוץ, סיטונאות, שירותים; ג. הפעולה באיזה מהתחומים האמורים היא באיזה מה"ענפים" המפורטים בנספח 1 להסכם הענפי (מפורטים 240 הענפים)".

כאמור בפסק דין ליטוס מחשבים, "להסכם הענפי הוציא השר צו הרחבה (הוצאו גם צווי הרחבה לתיקונים שנעשו להסכם הענפי) (להלן ביחד - צו ההרחבה). לפי כותרת צו ההרחבה שמו הוא: "צו הרחבה בענף היבוא, היצוא והמסחר בסיטונות". על פי הקבוע במבוא לצו ההרחבה, הוא חל על כל העובדים והמעסיקים: "... בענפי היבוא, היצוא והמסחר בסיטונות, [ו]בשירותים ובענפים שבנספח מס' 1 להסכם הקיבוצי, למעט עובדים שתנאי עבודתם הוסדרו או יוסדרו בהסכמים קיבוציים, ומעבידיהם."

8. לנוכח האמור עלינו לבחון האם על הנתבעת חלות הוראות צווי ההרחבה בענף היבוא, היצוא, המסחר בסיטונות והשירותים.

9. כאמור בברע (ארצי) **BERHANE GEBRISILASI** 20-05-59908 - **מר פסטה זכיינות בע"מ** (1.7.20) שאלת תחולתו של צו הרחבה היא שאלה שבעובדה המשולבת בקביעה משפטית לגבי סיווג עסקו של המעביד (דב"ע (ארצי) נג/3-125 **אלכס שרר-רהיטי דימור בע"מ**, 30.11.1993) והנטל להוכיח את תחולתו מוטל על הטוען לו (דב"ע (ארצי) תשנ/1-7 **אליקים הדי - אורינט קולור תעשיות צילום (1986) בע"מ**, 14.3.1991). עפ"י הפסיקה המבחן המכריע לבחינת תחולת צו הרחבה הינו עיקר עיסוקו של המעסיק.

10. נקדים ונאמר, כי לאחר שבחנו את חומר הראיות ושקלנו את טענות הצדדים מצאנו, כי לא עלה בידי התובעת להוכיח את תחולת צו ההרחבה על הנתבעת. ונפרט.

11. במסגרת סיכומיה טענה התובעת, כי הנתבעת עוסקת ביבוא (סעיפים 8-12 לסיכומים), במסחר סיטונאי (סעיפים 13-25 לסיכומים) ובשירותים (סעיפים 26-28 לסיכומים). כפי שיבואר להלן לטעמנו לא הוכח כי עיקר עיסוקה של התובעת היה ביבוא, מסחר סיטונאי או שירותים.

12. במסגרת תצהירה (סעיף 6) ציינה התובעת, כי "הנתבעת הינה חברה פרטית המפעילה בית עסק הפועל בענף היבוא והמסחר בין היתר של מוצרי פרזול, אביזרים לאמבטיה, ברזל, מרצפות וקרמיקה".

13. לצורך הוכחת טענותיה צרפה התובעת לתצהירה דו"ח BDI על הנתבעת (נספח 1) בו פורטה פעילות הנתבעת; פרסום מאתר האינטרנט שלה (נספחים 2-4) ועמוד הפייסבוק של הנתבעת (נספח 5) (להלן - הפרסומים).

14. בעדותו ציין מר רחם, כי אינו מכיר מידיעה אישית מיהם לקוחות הנתבעת (עמ' 5, שורות 28-31) וכי הוא לא ביקר בעסק הנתבעת או שלח אנשים מטעמו לבקר בעסק (עמ' 5 שורה 34 עד עמ' 6 שורה 2). בנסיבות אלו ברי, כי טענותיה של התובעת מבוססות על הפרסומים שצורפו לתצהירה.

15. דא עקא, אנו סבורים, כי אין די בפרסומים אלו על מנת להוכיח את טענותיה של התובעת. אף אם היה מוכח, כי הפרסומים מדויקים (ראו עדות מר סרוסי לפיה הוא היה מודע לתוכן הפרסומים ברם לא קרא "שורה בשורה" - עמ' 6, שורות 22-25 וכי בפרסומים באתר האינטרנט יש טעות - עמ' 7, שורות 7-19), הרי שאין בפרסומים אלו כדי לסייע לתובעת.

16. לעניין טענת הייבוא הפנתה התובעת בסיכומיה לפרסומים בהם צוין, בין היתר, כי אריחי גרניט פורצלן דמוי עץ "נבחרים בקפידה מהמפעלים האיכותיים ביותר באיטליה ובספרד", במסגרת פנייה לאדריכלים מצוין כי "אנו, בבטיק

קרמיק, מתכבדים להציע לכם את מיטב הקולקציות מהמותגים והמעצבים המובילים בעולם. יתרה מזאת, אנו שמחים לספק לך וללקוחותיך חוויה "... וכי "בוטיק קרמיק משווקת מוצרי איכות מהמובילים בארץ ובעולם: jika, schwab, k.w.c., abk blanco, venus, imola, piemme, castelvetro, granitifiandre, laufen ועוד מותגים מובילים רבים" (סעיפים 8-10 לסיכומים).

א. מעיון בפרסומים לא עולה, כי הנתבעת עוסקת בייבוא מוצרים ובוודאי שלא הוכח כי עיקר עיסוקה הינו בתחום היבוא.

ב. אף אם הנתבעת מוכרת ומשווקת מוצרים שייצורם בחו"ל עדיין אין בכך כדי להוכיח, כי הנתבעת אכן עוסקת ביבוא. כך למשל ייתכן שמאן דהוא מייבא את המוצרים שפורטו בפרסומים והנתבעת רוכשת ממנו את המוצרים.

ג. בהקשר זה ראו את דבריו של מר סרוסי במסגרת דיון קדם המשפט ביום 16.5.19 (עמ' 1 שורות 15-17) שם ציין, כי "לשאלת ביה"ד - אנו חנות המצוייה בכביש הראשי ברמת השרון ואנשים נכנסים ואנחנו מוכרים להם את הקרמיקות שהם צריכים לשיפוצים שלהם. אני קונה מהיבואן, אני מידלמן, ומוכר ללקוח קצה".

ד. מר סרוסי לא נחקר כלל בנושא היבוא ודבריו כאמור בדיון קדם המשפט לא נסתרו.

ה. מעבר לאמור, התובעת אף לא צרפה כל ראיה לפיה עיקר עיסוקה של הנתבעת הינו ביבוא.

ו. בנסיבות אלו טענת התובעת לפיה הנתבעת עוסקת ביבוא לא הוכחה.

17. לעניין הטענה כי הנתבעת עוסקת במסחר סיטונאי -

א. לטענת התובעת באתר האינטרנט של הנתבעת היא מפרסמת רשימה חלקית של לקוחות וביניהם בתי עסק המפעילים רשתות בפריסה ארצית וחברות קבלניות לבניין. בעמוד הפייסבוק שלה הנתבעת מעידה על תחום ואופי עיסוקה ומציינת, כי "זוהי חנות קונספט הבאה לתת מגוון פתרונות ייחודיים ודינמיים לקהל המעצבים והאדריכלים ... חברת בוטיק קרמיק הוקמה במטרה לתת מענה ישיר, מסור ומיידי לקהל האדריכלים והמעצבים. שימת דגש אישי וייחודי לקהל המעצבים והאדריכלים הנו ערך עליון עבורנו ... החברה מלווה משרדי אדריכלים, מעצבי פנים, קבלנים, יזמים, חברות בנייה ולקוחות פרטיים ...".

עוד ציינה התובעת, כי בהתאם לסיווג האחיד של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה סדר G (נספח 6) - מסחר סיטונאי מוגדר כ"מכירה חוזרת (ללא טרנספורמציה) של סחורות חדשות ומשומשות לקמעונאים, למשתמשים מתחומי התעשייה והמסחר, למוסדות או למשתמשים מקצועיים". לגרסת התובעת, מאחר שלקוחות הנתבעת הינם

משתמשים מסחריים/עסקיים, עצם המכירה אליהם מוגדרת כמכירה סיטונאית.

ב. ב-עע (ארצי) 20560-05-18 **לשכת המסחר תל אביב - גת גבס בע"מ** (30.4.19) נקבע, כי "חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח - 1957 מגדיר "סיטונאי", במצרך, כ"מי שעסקו, או חלק מעסקו, הוא למכור אותו מצרך לקמעונאי". ואילו "קמעונאי" מוגדר כ"מי שעסקו, או חלק מעסקו, הוא למכור אותו מצרך לצרכן". המונח "צרכן" מוגדר כ"מי שקנה אותו מצרך, או רכשו באופן אחר, לכל מטרה שהיא, פרט לייצור או למכירה". ההגדרות לעיל מבחינות בין סוגי העוסקים על פי אופי פעילותם ולא על פי היקפה. כפי שניתן להיווכח מהמונח "צרכן", עניינו במי שרכש את המוצר לכל מטרה שהיא פרט לייצור או מכירה".

ג. מעבר לכך שמר סרוסי טען, כי באתר האינטרנט של הנתבעת יש טעות (עמ' 7 שורות 19-7), הרי שאף אם כל הרשום בפרסומים נכון, אין בכך כדי לסייע לתובעת.

ד. ראשית, כאמור בפס"ד גת גבס, סיטונאי הוא מי שמוכר את המצרך לקמעונאי, קמעונאי הוא מי שמוכר את המצרך לצרכן וצרכן הינו מי שרכש את המוצר לכל מטרה שהיא פרט לייצור או מכירה. במקרה שלפנינו ברי, כי המעצבים והאדריכלים אינם מהווים קמעונאים אלא הם מלווים את הצרכן (הלקוח) ברכישת מוצרי הנתבעת ולא רוכשים בעצמם את המוצרים.

ה. שנית, אף עיון ברשימת הלקוחות לא מעיד כי הנתבעת הינה סיטונאית. מעיון בפרסומים עולה, כי הנתבעת מוכרת את מוצריה ללקוחות שונים ובכללם מסעדות וחברות בניה. אלו לקוחות קצה. אף חברות הבניה אין מהוות קמעונאיות, שכן כידוע, חברות אלו לא מוכרות ללקוחות הקצה (רוכשי הדירות) את מוצרי הנתבעת בנפרד מהדירות, אלא כחלק ממוצר מוגמר שהינו הדירה.

ו. שלישית, טענת מר סרוסי בתצהירו לפיה "הנתבעת אינה עוסקת במסחר בסיטונאות, אלא בקמעונאות בלבד ואין לה כל פעילות המאפיינת מסחר בסיטונאות ו/או יבוא ו/או שיווק כפי שטוענת התובעת בכתב התביעה. במילים אחרות, הנתבעת מוכרת מוצרים לצרכנים לצריכה פרטית (לקוחות קצה), ועל כן אין המדובר בסיטונאות" (סעיף 18) - לא נסתרה.

ז. רביעית, כאמור בפס"ד גת גבס ההגדרות "מבחינות בין סוגי העוסקים על פי אופי פעילותם ולא על פי היקפה" ועל כן העובדה שהנתבעת מוכרת את מוצריה לגופים גדולים או לרשתות, אין בה כדי לשנות את סיווג עיסוקה מקמעונאית לסיטונאית.

ח. חמישית, נציג הנתבעת כלל לא נחקר על מהות לקוחות הנתבעת.

ט. בנסיבות אלו לא מצאנו כי התובעת הוכיחה את טענתה לפי הנתבעת עוסקת במסחר סיטונאי.

18. לעניין הטענה לפיה הנתבעת עוסקת במתן שירותים ציינה התובעת, כי באתר האינטרנט של הנתבעת צוין, כי הנתבעת מעידה על עצמה שהיא נותנת "... שירות מסור וניסיון מוכח בהגשת מגוון רחב של פתרונות לכל דרישותיך ולכל מאווי לקוחותיך" וכי בפס"ד ליטוס מחשבים נקבע באופן מפורש שענף השירותים נכלל בצו ההרחבה. אנו סבורים, כי עצם העובדה שהנתבעת מעניקה 'שירות מסור' ללקוחותיה אינה הופכת אותה לחלק מענף השירותים. הנתבעת אינה עוסקת במתן שירותים ללקוחותיה אלא נותנת לדבריה שירות מסור, קרי: יחס מסור ללקוחותיה. בנסיבות אלו אף הטענה לפיה הנתבעת עוסקת במתן שירותים נדחית.

סוף דבר:

19. התובעת לא הוכיחה, כי עיקר עיסוקה של הנתבעת הינו ביבוא, יצוא, מסחר בסיטונות או שירותים ועל כן לא הוכחה תחולת הוראות צו ההרחבה על פעילות הנתבעת.

20. בנסיבות אלו אין מקום להורות לנתבעת לשלם לתובעת דמי טיפול ארגוני-מקצועי.

21. לגבי יתר טענות הנתבעת שפורטו בכתבי הטענות, הרי שלנוכח החלטתנו כאמור לעיל, התייתר הצורך לדון בהן.

22. התובעת תישא בהוצאות הנתבעת בסך 3,000 ₪ שישולמו בתוך 30 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ז תמוז תשפ"ב, (26 יולי 2022), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.

	-	
<hr/>	<hr/>	<hr/>
מר אבי אילון	אלעד שביון, שופט -	מר משה בן דוד
	אב"ד	
נציג ציבור מעסיקים		נציג ציבור עובדים